

SZÍNLÉPCSŐ, SZÍNGALAMB, SZÍNFOGSOR

Zsinka Felícia

PTE-MK

Festő, V. évfolyam

Losonczy István DLA egyetemi adjunktus

A pályaművemnek minden része kapcsolódik valamilyen szinten a technorealizmus 2.0 nevű kurzushoz. A festmények vagy a kurzuson készültek, vagy annak tanulságaiból születtek. A technorealizmus kurzust mesterem, Losonczy István indította el a Művészeti Karon a festőknek. Azt a célkitűzést kaptuk, hogy a színek azonos arányú tónusátmenetében, precízen elhatárolva a különböző részeket, lehetőleg vékonyabb rétegben, egységes felületeket képezzünk. A jó minőségű vászon keretre feszítését, ékelését, a több, vékony rétegű nyúlenyves alapozást és olajalapozást közösen csináltuk. Az így elkészült igényes hordozó is már eleve megkövetelte, hogy a fent leírtak szerint, biztos alapokon álló szisztémára építsem fel a kompozíciót. A témában teljesen szabad kezdet kaptunk. Sok időmbe telt, mire eldöntöttem, hogy mi legyen az ábrázolás tárgya. Több rajzot, vázlatot készítettem, míg megtaláltam a megfelelő kompozíciót, ami az előzményekhez képest tisztán egyszerűnek tűnt. A lépcső, mint motívum, mint látvány mindig foglalkoztatott és sok munkámban megjelenik. Azonban az új alkotás tervénél, már színlépcsőben gondolkodtam. A mű címe *Technorealizmus1* lett. A vászon mérete 40x45 cm-es. A véglegesített terven négy lépcső van összetéve, amelyek így egy rombuszt formálnak. A festmény közepének keresztjét négy négyzet alkotja, melyek színei megegyeznek a rombusz négy sarkának színeivel, a csúcsszínekkel. Az első tervrajzot követve a vászon méretére felnagyítva vonalzóval megszerkesztettem az alakzatot egy vastagabb papírra, amin tűvel kilyukasztgattam a csúcsokat és a metszéspontokat. Ezek a pontok halványan felkerültek grafittal a vászonra. Ez segített abban, hogy megtartsam a kompozíció szabályos formáját. A színkeverésben is meg akartam tartani az egységességet, ezért előre kikevertem az összes színt. Minden egyes színt külön-külön egyforma, átlátszó gyógyszeres üvegcsébe töltöttem és megszámoztam, így könnyebb volt összeegyeztetni a már kikevert színeket az éppen kikeverendővel. Ez egy elég hosszú, időigényes folyamat volt a munka menetében az üvegcsébe töltögetés miatt is, meg azért is mert viszonylag sok színt (76-ot) kellett úgy kikevernem, hogy azok törés nélkül körbeérjenek. A négy csúcs színei a sárga, piros, zöld, kék, amelyek megjelennek a kompozíció középpontjában is. Egy világos kadmium citromsárgával kezdtem a felső csúcsnál, ami lépcsőoldalanként fokozatosan átmegy egy kadmium közép-pirosba a következő csúcsig. A másik felső oldalon a sárgából egy viszonylag világoszöld csúcsig jutunk. Utána készítettem el a zöld-kék színskálát, ahol az alsó csúcs már egy vegytiszta phtalokék lett. Utolsó oldalként kevertem ki a phtalokék átmenetét a már adott kadmium közép-piros csúcsba. Miután kész lett az egész színsor amennyire lehetett vékony rétegben

egyenként felraktam őket a megfelelő lépcsőrészbe, ügyelve rá, hogy ne menjek ki a körvonalakon kívülre és tartsam a szabályos lépcsőformát.

Természetesen ez után maradt még annyi festék a gyógyszeres üvegcsékben, hogy még több másik vásznon is alkalmazhattam őket. A következő, a *Technorealizmus2* egy 100x140 cm-es félig fekete, félig fehér vászon volt (Kíváncsi voltam, hogy fekete alapon hogyan működik a színsor.), melyen egy hullámzó, spirálformában végződő sávot alkotnak a színsor egymást követő, kevésbé szabályos foltjai.

A következő kép a *Technorealizmus3* címet viseli. Az első képpel megegyező minőségű vászonra került, 40x50 cm-es méretben. Szándékom volt a színsoromat úgy felhasználni, hogy a színek sávokba rendezve, közvetlenül egymás mellé kerüljenek. Sokat gondolkodtam rajta, hogy milyen forma legyen. Valami kevésbé geometrikus alakzatot szerettem volna használni. Végül elővettem egy régi sablont, ami egy galambot formáz. Ezt ceruzával vékonyan felrajzoltam az alapra, majd kitöltöttem a színsávokkal, meghagyva a fehér hátteret. A színsávok nagyjából egyenlő vastagságúak, hosszuk pedig igazodva a galambformához hol hosszabb, hol rövidebb, hol görbébb, hol egyenesebb. Az előzményekkel ellentétben itt vastagon raktam fel a festéket. Ennek köszönhető, hogy szinte az egész festett felületet behálózzák a vékony repedések. Nem számítottam rá, hogy ez fog történni, de mégsem éltem ezt meg negatívumként. A repedések érdekesebbé teszik a felületet, de nem bontják meg a színsávok rendjét.

Sokat gondolkodtam rajta, hogy melyik munkámmal pályázzak. Mind a három fent leírt kép ugyanazzal a színsorral készült. A festékes üvegcséket először csak eszközként használtam, hogy több képet is megfessek velük, de ahogy a falon egymás mellé kerültek a képek és az üvegcsék, rá kellett jönnöm, hogy a színsor ugyanannyira él az üvegcsékben, mint a képeken. Végül az a döntés született, hogy a festékes üvegcsékkal is pályázom. Nem meglepő módon a *Technorealizmus* címet adtam neki/k.

A második része a pályaműnek Tardoson, a nyári művésztelepen készült. Bár itt már nem használtam az üvegcsés színsoromat és a hordozó is egészen más volt, mégis rokonságban van az előző munkákkal. Több tájképet festettem a tóról és sokat barangoltunk az erdőben. Ámulatba ejtett ez a sokszínű, vad természet. A megszámlálhatatlan számú és fajtájú gomba mellett még felkeltette valami az érdeklődésemet. Sehol nem láttam még ennyi állati csontot a talajban, a patakmederben. Napokig csak szemezttem a különböző állatok, különböző testrészeihez tartozó csontokkal, aztán begyűjtöttem négy szarvas állkapocs csontját, mert

megtetszett a formájuk, meg, hogy viszonylag közel egymáshoz találtam négy hasonlót. Visszatérve a szálláshelyünkre, lemostam őket a tó vizében. A művésztelep vége felé már csak egy régi rajztábla maradt, amit felhasználhattam. Az állkapcsokat nagy szögekkel és a barátom segítségével rögzítettem szorosan egymás alá a fatáblára. A tábla mérete 55x35 cm-es. A csontok színét és méretét is figyelembe véve fentre raktam a legvilágosabbat, leghosszabbat (legépebbet), tehát lefelé sötétednek és csökken a hosszuk. Már önmagában jól nézett ki a csontkompozíció, de még hiányzott belőle valami. Egy üveglapra kikevertem egy színsort a kadmium citromsárgától a narancsokon (kadmium), rózsaszíneken (quinacridone rose,) vörösökön (kármin, lasur magenta), át a liláig (lasur magenta, dioxazine violet) és végül a kékig (piros fényű phtalokék). Az előzmények színkeverési tapasztalatai sokat segítettek. A színek végigmennek a négy fogsoron. Valószínűleg soha nem jutott volna eszembe, hogy ilyen hordozóra színsort fessek, ha előtte nem tettem volna ezt többféle módon és, ha nem töltöttem volna üvegcsékbe. Ugyanakkor ez a kép egyszerűbbnek és letisztultabbnak tűnik számomra a technorealizmusos munkához képest. Minden fognak jut egy szín a színskálából. 3 állkapocsban megvan a hat fog, de az egyiknek csak öt foga maradt, így 23 fogból, azaz 23 színből áll. A *Vadak* címet adtam neki.